

УДК 340.143, 159.9

А- 43

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою ВНПЗ «Дніпровського гуманітарного університету» від 08.02.2024 р. (протокол № 5)

А-43 Актуальні проблеми юриспруденції та психології: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпро, 15 грудня 2023 р.). Дніпро: ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2023. 218 с.

Збірник конференції містить матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми юриспруденції та психології» (15.12.2023), у роботі якої взяли участь здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти закладів вищої освіти України.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (*голова*); канд. юрид. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА** (*заст. голови*); **Андрій МІРОШНИК** (*секретар*); канд. юрид. наук **Сергій ДУБОВ**, докт. юрид. наук, проф. **Вадим НЕГОДЧЕНКО**, докт. юрид. наук, доц. **Сергій ПЕНЬКОВ**, канд. псих. наук, доц. **Людмила ПРИСНЯКОВА**, докт. псих. наук, доц. **Олександр САМОЙЛОВ**

© ВНПЗ ДГУ, 2023

© Автори, 2023

Гавриленко Алла Олександрівна

здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Пашко Антоніна Олександрівна

кандидат психологічних наук,
доцент кафедри психології
Дніпровського гуманітарного університету

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ УВАГИ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Розвиток уваги є критичним аспектом в становленні психічних функцій дітей старшого дошкільного віку. У світі, насиченому інформацією та подразниками, збільшується важливість розвитку і підтримки уваги у дітей [2].

Увага - це психічний процес, який дозволяє обирати певний об'єкт, подразник або інформацію для обробки, ігноруючи інші подразники. Розвиток уваги у дітей старшого дошкільного віку включає в себе здатність концентрувати увагу на завданні, відділяти важливу інформацію від неважливої та переключати увагу за потребою [3].

Проаналізуємо основні види уваги у дітей дошкільного віку:

1. спрямована увага. Діти фокусуються на конкретному завданні або об'єкті, ігноруючи інші подразники. Це важливо для успішного виконання завдань та навчання,
2. розподілена увага. Діти можуть одночасно спостерігати та реагувати на кілька подразників, що допомагає їм в ефективній взаємодії з різними стимулами,
3. альтернативна увага. Діти вміють переключати увагу з одного завдання на інше, швидко адаптуючись до зміни ситуації,
4. спонтанна увага. Діти реагують на невідомі подразники або події, які вони раніше не очікували.

До механізмів формування уваги у дітей дошкільного віку можна віднести [4]:

1. гру та ігрову діяльність. Гра допомагає дітям вчитися концентрувати увагу на певних аспектах гри, виконувати рольові завдання та розвивати увагу,
2. розвиток мовлення. Вивчення слів, назв об'єктів та процесів сприяє збільшенню обсягу словникового запасу та розвитку спрямованої уваги,
3. заняття мистецтвом. Малювання, ліплення, музика та інші види творчості сприяють розвитку уваги через концентрацію на деталях та вираженні емоцій,
4. фізична активність. Зайняття спортом та рухливі ігри допомагають розвивати увагу, оскільки вони вимагають координації та концентрації,

5. регулярний режим дня. Установлення регулярного режиму сну та харчування сприяє підтримці стабільної уваги та збільшенню продуктивності.

Розвиток уваги у дітей старшого дошкільного віку є важливим аспектом їхнього психічного розвитку. Правильне врахування психологічних особливостей цього вікового періоду та застосування відповідних методів допоможе сприяти розвитку уваги та підготовці дітей до подальшого навчання і життя. Дошкільники, які набувають навичок концентрації, розподілення уваги та переключення, будуть краще підготовлені до викликів, які стоять перед ними у майбутньому.

Розвиток уваги є важливим аспектом в психічному розвитку дітей старшого дошкільного віку. Батьки та вихователі можуть грати ключову роль у підтримці і формуванні уваги дітей. Можна окреслити наступні практичні поради, які можуть допомогти в цьому процесі [1]:

1. створення структурованого середовища. Структуроване та організоване навколишнє середовище сприяє розвитку уваги. Необхідно забезпечити чіткий розклад дня, де визначено час для навчання, гри, харчування та відпочинку. Це допомагає дітям навчитися концентрувати увагу на різних видах задач,

2. використання позитивного посилення. Позитивне посилення, таке як похвала та винагорода, є ефективним засобом мотивації для дітей. Необхідно відзначати зусилля дітей та досягнення в розвитку уваги, це допоможе стимулювати їх до подальших зусиль,

3. використання різних методик та ігор. Залучення до різних методик та ігор, які сприяють розвитку уваги, може бути цікавим та ефективним підходом. Необхідно підтримувати ігрову діяльність, головоломки, та творчі завдання, які стимулюють увагу та мислення дітей,

4. залучення до фізичної активності. Фізична активність та спорт сприяють розвитку уваги. Необхідно допомогти дітям відчути радість руху та активності, що може покращити їхню спрямовану увагу та концентрацію,

5. приклад для наслідування. Батьки та вихователі можуть слугувати прикладом для дітей у розвитку уваги. Слід демонструвати здатність концентруватися на завданнях та відзначати власні досягнення,

6. підтримка в навчальному процесі. Важливо давати дітям можливість активно вчитися та розвивати увагу через навчання. Слід переконатися, що діти мають доступ до стимулюючих матеріалів та засобів для вивчення,

7. відпочинок та здоровий сон. Необхідно забезпечити дітям достатньо часу для відпочинку та здорового сну. Недостатній сон може негативно впливати на увагу та концентрацію,

8. індивідуальний підхід. Кожна дитина унікальна, і тому її потреби та темпи розвитку можуть відрізнятись. Слід застосовувати індивідуальний підхід до розвитку уваги для кожної дитини,

9. спостереження та комунікація. Необхідно спостерігати за дітьми, реагувати на їхні потреби та надавати їм підтримку. Важлива відкрита

комунікація між батьками, вихователями та дітьми для досягнення найкращих результатів.

Розвиток уваги у дітей старшого дошкільного віку - це складний процес, який вимагає терпіння та підтримки. Дотримуючись цих практичних порад, батьки та вихователі можуть допомогти дітям розвивати увагу та готувати їх до подальшого навчального процесу та життєвих викликів.

Список використаної літератури:

1. Барташнікова І.А. Розвиток уваги та навичок навчальної діяльності дітей 5-7 років: Тернопіль: Богдан, 1998. 74 с.
2. Беленька Г.В. та ін. Формування базових якостей особистості дітей старшого дошкільного віку в ДНЗ. – 2015.
3. Богуславська Л.О. Особливості психофізичного розвитку дітей шестилітнього віку: Навчання і виховання учнів: К: Початкова школа, 2002. 19-25 с
4. Єльчанінова Т.М. Особливості уваги учнів 6-річного віку: Вісник ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. Психологія: Харків: ХНПУ, 2006. Вип. 18. 26 – 31 с. 24. Зазимко І. Батькам про увагу молодших школярів: Психолог. Бібліотека. 2002. № 5.

Грига Інна Володимирівна

здобувач вищої освіти

другого (магістерського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Агарков Олег Анатолійович

доктор політичних наук, професор,
професор кафедри психології

Дніпровського гуманітарного університету

ПСИХОЛОГІЧНІ ВИМІРИ ТРИВОЖНИХ СТАНІВ

Психологічні виміри тривожних станів є надзвичайно актуальною темою в сучасному світі, оскільки вони безпосередньо пов'язані з фізичним і психічним здоров'ям, роботою та особистим життям людей. Динаміка сучасного суспільства, технологічні інновації, економічні труднощі та глобальні кризи роблять людей більш вразливими до стресів та тривоги. Сучасні умови праці часто супроводжуються стресом, конкуренцією та нестабільністю. Працівники можуть зазнавати тривожні стани, що негативно впливає на їхню продуктивність, творчість та загальний стан здоров'я.

Зміни в соціальній структурі, міграція, політична нестабільність та інші соціокультурні фактори можуть викликати тривожність у людей, адаптація до нових умов життя може виявитися важливим викликом для психіки. Розвиток